

نقش محوری فضای باز در تحقق معماری پایدار*

زهرا احمدی**

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۰/۱۰/۱۶، تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۱/۱۰/۲۴

چکیده

نتایج فاجعه‌آمیز استفاده بی‌رویه از منابع طبیعی و عدم توجه به مسائل زیست محیطی، طراحی پایدار و به دنبال آن معماری پایدار را اجتناب ناپذیر کرده‌است. پژوهش حاضر با تکیه بر ویژگی پایداری در معماری بومی ایران در مناطق کویری و همچنین با تأکید بر نقش جوهری فضاهای باز در این معماری بر آن است تا نقش کلیدی فضاهای باز را در خلق معماری بومی پایدار، مورد بررسی قرار دهد؛ لذا فضاهای باز به عنوان عناصر پایه معماری کویر مورد ارزشیابی قرار گرفته و با اصول پایداری مورد مقایسه تطبیقی قرار می‌گیرند. نتایج حاصل از پژوهش بر این مهم تأکید دارند که فضاهای باز در معماری بومی کویر نه تنها خود دارای مختصات پایداری محورند بلکه زمینه‌ساز دستیابی به پایداری بوده و نقشی اساسی در تحقق پایداری داشته‌اند. پژوهش به روش کیفی صورت گرفته و ابزار جمع‌آوری اطلاعات منابع مکتوب، اسناد و مشاهدات عینی بوده‌است.

واژه‌های کلیدی

معماری پایدار، فضای باز، بومی، کویر، نواحی گرم و خشک

* مقاله پیش رو مستخرج از طرح پژوهشی با عنوان «مطالعه نقش فضای باز در معماری سنتی ایران جهت بهبود و ارتقاء معماری معاصر» است که توسط نگارنده در دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران سما، گروه معماری انجام گرفته است.
** عضو هیئت علمی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران سما، گروه معماری، دانشکده فنی حرفه‌ای سما تهران.

Email: Ahmadi.arch@gmail.com